

ФЕНОМЕН НАТОВПУ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ОСОБИСТІТЬ

БАЛИЦЬКА Діана, здобувач вищої освіти

спеціальність 051 Економіка

Миколаївський національний аграрний університет

***Анотація:** Досліджено натовп та набуті людиною психологічні особливості під впливом натовпу. Визначено, що натовп – скупчення людей, яке позбавлене усвідомлених спільних цілей, але схоже за емоційним станом та об'єктом уваги. Обґрунтовано, що за відсутності загальної усвідомленої цілі, натовп психологічно впливає на особу. Доведено, що коли людина стає частиною натовпу втрачається її ідентичність.*

***Ключові слова:** натовп, особистість, масова свідомість, психологія мас.*

В умовах сучасного розвитку суспільства натовп виступає як найбільш досліджена форма масової поведінки осіб, які знаходяться у достатній фізичній близькості та пов'язані спільними інтересами, його глибинне розуміння дає змогу зазирнути у світ масової душі, що є протилежним душі індивідуальній [1].

Поняття «натовп» описується як скупчення людей без дотримання особливої структури, яке позбавлене усвідомлених спільних цілей, але подібне за емоційним станом та об'єктом уваги. За відсутності загальної усвідомленої цілі, натовп психологічно впливає на особу [2].

Натовп наділяє людину рядом специфічних психологічних особливостей, які цілком можливо не притаманні їй, за умов перебування за межами натовпу, серед яких [3]:

- Важлива риса, яка впливає на само сприймання індивіда у натовпі – почуття анонімності. Заблукавши у масі людей, прийшовши «як всі», особа втрачає відчуття відповідальності за свої вчинки. Під впливом натовпу людина піддається інстинктам, до яких раніше не вдалася би. Це призводить до відчуття анонімності та безвідповідальності особи у натовпі, зменшення здатності до раціонального аналізу поглинутої інформації;

- Характерним стає усвідомлена втрата особистості, домінування несвідомого, однакове сприйняття почуттів та уявлень, бажання негайно втілити навіяні думки в реальність;

- Людина відчуває силу людського товариства, яка діє на нього фактом своєї присутності. Вплив натовпу проявляється переважно в підтримці та зміцненні, стримуючи індивідуальність поведінки людини. Загальновідомо, що присутні у натовпі можуть робити те, чого б інакше ніколи не зробили би, відчуваючи психологічний тиск натовпу;

- Чисельність натовпу наділяє людину свідомістю нездоланної сили. За допомогою цієї свідомості індивід піддається секретним інстинктам: в натовпі він не здатний впокорити ці інстинкти через те, що в натовпі відсутня відповідальність, яка часто спиняє окремих осіб;

- Будь-який вчинок заразливий настільки, що особа досить легко жертвує своїми особистими інтересами на користь натовпу. Така поведінка заперечує саму природу людини, а тому особа схильна до цього тільки тоді, коли входить до складу натовпу;

- У натовпі втрачається індивідуальність людини, стирається оригінальність і неповторність особистості. Психічні особливості кожного індивіда губляться, а аморфна однорідність проявляється. Поведінка особи у натовпі формулюється однаковими установками і взаємним стимулом;

- В натовпі людина повністю втрачає почуття відповідальності, це майже завжди стримуючий початок для особистості;

- Ввійшовши до складу натовпу, індивід як би проходить кілька ступенів свого розвитку. У повсякденному житті він, скоріше за все, був вихованою людиною, але в натовпі – він дикун, тобто істота інстинктивна. В натовпі особа вдається до беззаконня, насильства, люті. Особистість у натовпі також відчуває зниження інтелектуальної активності.

Таким чином, натовп виступає фактором впливу на індивідуальність людини та її особливі риси характеру, маса людей стримує особистість та перешкоджає самостійному осмисленню тих чи інших питань [4]. Задля уникнення ситуації в яких розум підкорюється натовпу, потрібно розвивати своє внутрішнє «я» та не піддаватися загальному психозу.

Література:

1. Танчин І. Соціологія: Навчальний посібник / І. З. Танчин. Львів: Укр. акад. друкарства, 2005. 360 с.
2. Тімченко, О. В., Воробйова, І. В., Мацегора, Я. В., Приходько, І. І., Полторац, С. Т., Кравченко, О. В., Ліпатов, І. І. Психологія натовпу й управління ним при виконанні службово-бойових завдань: навч. посіб. 2015. 251 с.
3. Основні принципи та технології управління натовпом. URL: <https://freestyle.in.ua/osnovni-principi-ta-technologi%D1%97-upravlinnya-natovpom/> (дата звернення: 08.11.2022)
4. Новицька, О. І., Ткаченко, А. В. Поведінка натовпу та масова свідомість. Вплив на індивідуальну поведінку. Всеукраїнська студентська науково-практична конференція «Проблеми соціально-гуманітарних наук». 2019.

***Abstract:** The crowd and ways of its influence on the formation of personality are studied. It was determined that a crowd is a gathering of people that lacks conscious common goals, but is similar in terms of emotional state and object of attention. It is substantiated that in the absence of a common perceived goal, the crowd psychologically affects the individual. It has been proven that when a person becomes part of a crowd, his identity is lost.*

***Key words:** crowd, personality, mass consciousness, mass psychology.*

*Науковий керівник – ШАРІН Олександр,
старший викладач кафедри економічної теорії і суспільних наук
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв*